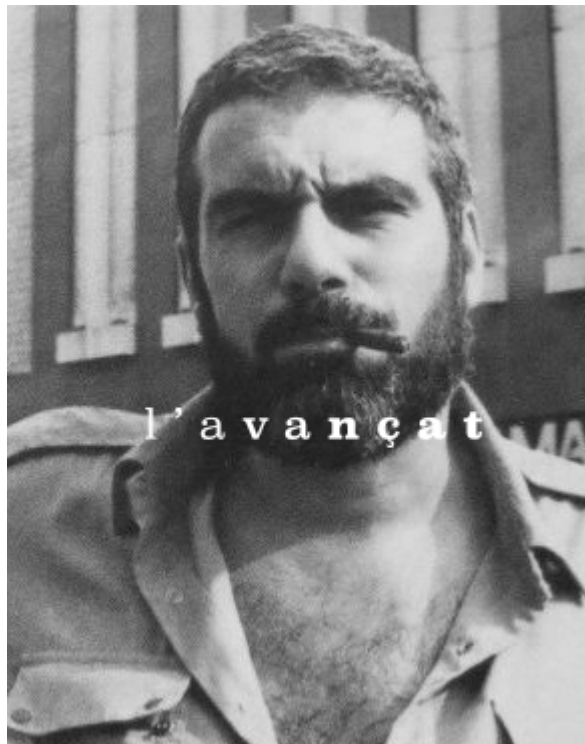

Serguei Doblàtov

18 Mai 2021

Serguei Doblàtov va néixer el 1941 a la ciutat russa d'Ufà i va morir gairebé cinquanta anys després a Brooklyn. Va estudiar Filologia, va fer el servei militar com a vigilant en un camp de treball, va fer de periodista i de guia del Parc Puixkin, entre d'altres. Moltes d'aquestes experiències, va traslladar-les al paper en títols com *La zona*, *La maleta*, *El compromís*, *Els nostres*, *La filial*, *El parc*, *L'ofici* i *L'estrangera*, tots publicats a LaBreu Edicions. Durant molt anys va haver de publicar els seus contes de forma clandestina. A finals dels anys setanta, les autoritats soviètiques el van «convidar» a abandonar el país. Durant l'exili americà, va acabar rebent el reconeixement que es mereixia, amb la publicació dels seus relats a *The New Yorker*. Però no va ser fins a l'esfondrament de la Unió Soviètica, un any després de la seva mort, que les obres de Doblàtov van poder ser publicades en la seva llengua original. En català té un públic lector absolutament entusiasta de les seves a **Save** es i escriptura precisa, irònic hilarant.

Avui us avancem un conte d'*El recull*, el pròxim llibre de contes que en publica LaBreu, editorial que ha fet la tasca d'acostar aquest valor de la literatura russa al públic català. A *El recull* hi trobareu nou històries d'èpoques, geografies i temàtiques ben diferents. L'autor retrata els estius d'una colònia russa d'emigrats als Estats Units i l'absurd de la quotidianitat soviètica. La traducció és de Miquel Cabal.

L'Ariel

Un escriptor va llogar una casa d'estiu. Va ocupar el quart bungalou del rengle sud. Esquerp com era, es va instal·lar entre dues famílies jueves. Per bé que necessitava silenci, havia llogat la casa a la vora de la bifurcació del tren. Es deia Grigori Boríssovix Kóixits.

Era estiu. La colònia russa feia la vida habitual. Els marits venien els caps de setmana. Es posaven de seguida els xandalls i les gorres de beisbol. Les dones es passaven tota la setmana passejant-se en banyador i vestits oberts. Els nens jugaven despullats a la sorra, arran de l'aigua.

Els marits es banyaven, prenien el sol i pescaven. Les dones anaven a comprar amb cotxe. Cuidaven les criatures i feien el menjar. Als vespres deien:

—Em ve de gust alguna cosa. Però no sé què...

En Grigori Boríssovix actuava amb reserva. No li agradava prendre el sol ni banyar-se. Quan el convidaven a pescar, ho refusava:

—I ara, no soc pas Hemingway! No soc ni l'Aksàkov...

—Quin tipus —deien els veïns.

—Sap moltes paraules...

L'escriptor es passava dies sencers treballant. Per la seva finestra esbatanada se sentia el repic de la màquina d'escriure.

Repeteixo que era un home sorrut i reservat. Amb això, a mà dreta hi tenia els Kasperóvitx.

A mà esquerra, els Mixkevítser. Totes dues famílies tenien fills. Els Kasperóvitx en tenien quatre. Els Mixkevítser, tres, i un nebot de vuit anys, l'Ariel.

A la colònia hi havia xivarri. Les criatures corrien, cridaven, disparaven pistoles d'aigua. N'hi havia alguna que plorava sense parar.

Si les criatures es barallaven, hi intercedien els seus pares.

Quan discutien, passaven a l'anglès:

—Et *fuckaré*, Marat!

—I jo a tu, Vladlén. OK?

Al vespre fumejaven les barbacoes de gairebé tots els bungalous. Els transistors sonaven a tot volum. Els estiuejants es passejaven amb ampolles a les mans. Hi havia gots blancs de plàstic escampats per la gespa.

Si el rebombori es feia insuportable, l'escriptor cridava per la finestra:

—Xt! Xt! Que despertareu els mosquits!

Un dia en Grigori Boríssovítx va sortir a comprar. La botiga era a cinc minuts de la colònia. De manera que va ser fora prop de mitja hora.

En aquesta estona va passar això. Les criatures, tot jugant, van entrar al bungalow número quatre. Van arrencar una cortina. Van tombar un test de caputxines. Van escampar els papers.

L'escriptor va tornar. Al cap d'un moment va sortir de casa enfurismat. Escridassava els veïns:

—Presentaré una queixa! Els meus papers! Hi ha una llei sobre la inviolabilitat dels domicilis!

I després d'això:

—Quina enveja que em fa Henry David Thoreau!

—El típic *crazy* —deien els veïns.

—Ja ho veieu, doncs, té papers valuosos!

—Papers valuosos! Roza, t'ho prego, no em facis riure!

—El més important és que ens fa retrets amb la Torà.

Diu que no vivim com Déu mana...

L'escriptor es va tornar encara més sorrut i feréstec. Quan sortia, tancava la porta amb cadenat. Els estors nous de l'habitació estaven tirats fins a tocar l'ampit.

Els caps de setmana la colònia s'omplia de gent. Venien els pares de família, coneguts i parents. L'escriptor no devia tenir parents, ni tampoc coneguts. Només en una ocasió va visitar-lo un jove nord-americà amb una càmera de cine.

Era agost. Feia uns dies d'una calor atroç. Només refrescava al vespre.

Durant el dia, la colònia sencera se n'anava al llac. L'escriptor es quedava a casa. De vegades passejava camí enllà.

Recordo que feia un matí assolellat i càlid. La colònia era buida. En Grigori Boríssovitz va treure una cadira al porxo. Tenia la màquina d'escriure a la falda.

I tot d'una va veure un nen. Seia en un tronc, en total soledat. Tenia joguines de plàstic de colors escampades als peus.

El nen seia immòbil. En sentir el repic de la màquina d'escriure, no es va tombar.

Tot això es va allargar cap a deu minuts. En aquesta estona, un lleuger núvol blavós va córrer cap al sud. L'ombra d'un plataner es va bellugar cap a l'esquerra.

L'escriptor finalment va dir:

—Ep, *misérable!* Qui ets? Com et dius?

—Jo? Soc l'Àrik.

—Això és d'Aaron? O d'Arkadi?

—D'Ariel —va respondre.

—I on tens les ales, Ariel? —va demanar-li l'escriptor.

—No en tinc —va respondre el nen, concís i sense estranyar-se—. I tu, com?

—No t'entenc: jo com, què?

—Que com et dius?

—Em dic Grigori Boríssovitz. I et confesso que no tinc ales, tampoc...

Del llac arribava cridòria i la remor dels motors de les barques.

L'escriptor va preguntar:

—Què fas aquí? I per què estàs tot sol? L'Ariel:

—Era al llac, però l'Àndjelotxka m'ha dit: «Toca el dos».

—I com és això?

El nen va respondre amb sol·licitud i gairebé amb fatxenderia:

—Doncs perquè tinc polls. Per això.

—N'estàs segur? —L'escriptor se li va acostar, després de deixar la màquina.

—I tant. La mama ha dit que és un malson. M'ha rentat amb querosè. Hem anat a comprar-ne expressament a Ramsdale. Em vols ensumar el cap?

—No et diré que no. T'ho agraeixo de debò.

—Però ves amb compte. És que et poden saltar a tu, també.

L'escriptor va sentir l'olor del querosè. Va recordar la infantesa a la postguerra. L'estiu a la datxa de Tarkhovka. Els xiulets d'una locomotora del model FD. Els crespells fets al fogó de querosè...

L'Ariel va dir:

—Per això no puc jugar amb els nens.

—Però els has vist? —va demanar l'escriptor.

—A qui?

—A qui. Doncs els polls. Què en saps?

—No res. Són massa petits. Gairebé no es veuen.

—I el microscopi a tu per a què et sembla que serveix?

—Què és el microscopi?

—És un instrument que fa grosses totes les coses del món. Pots passar-te dies examinant-hi els polls. Llàstima que el vaig deixar a Nova York.

—O sigui que tu els has vist?

—I tant. Ja t'ho dic, vaig passar-me dies examinant-los, no me'n podia separar.

—I com són?

—Doncs haig de dir-te que em van fer una impressió d'allò més agradable. Són unes bestioletes minúscules, tranquil·les i ben educades. Tenen uns ulls blaus i grossos. No fan cap soroll. No alcen la veu. I, el més important, cada un s'ocupa de les seves coses.

—Sí, però piquen.

—De vegades. Quan els importunen. Com a autodefensa, diguem-ne...

L'Ariel se l'escoltava aguantant la respiració. En Grigori Boríssovitz li explicava coses d'un país petit i esponerós. Fins que va sentir-se un crit:

—Àrik! On ets? El pollastre es refreda...

—La mama —va fer l'Ariel, una mica molest. I després:—Voltaré una estona més.

Va ressonar la resposta:

—Àrik! Si la mama diu *now*, vol dir *now*!

—El pollastre es refreda —va repetir el nen, trist.

—Amb aquesta calor —va fer en Grigori Boríssovitz, sorprès—, ja és estrany... N'hi ha per tenir-li enveja...

—Bé, doncs me'n vaig.

Això ho va dir l'Ariel. L'escriptor va respondre:

—Va bé, company. Passa quan tinguis temps...

El nen se'n va anar corrents, es va deixar les joguines. L'escriptor va pujar al porxo. Va alçar la màquina d'escriure i se la va posar a la falda. Va veure el full de paper en blanc. El va dominar la por de sempre.

Traducció de Miquel Cabal

Avançament editorial per gentilesa de LaBreu Edicions

Categoria : L'avançat

Etiquetes : Miquel Cabal, Serguei Dovlàtov

Bloc a WordPress.com.